

Letovisko Senohraby

Příspěvek ke studiu proměn příměstské krajiny v době industriální

Romana Chaloupková

Posudek diplomní práce

Předmětem diplomní práce Romany Chaloupkové je vznik a počáteční vývoj historického letoviska Senohraby. Práce vznikla v rámci neoficiálního dlouhodobého projektu studia formování příměstských rekreačních letovisek v době industrializace.

Problematika vzniku a počátečního vývoje letoviska Senohraby byla v minulosti opakovaně přímo i jen okrajově zpracována formou několika diplomních prací, časopiseckých studií i memoárovou literaturou. Dosud však chyběla studie, která by vznik a počáteční vývoj letoviska zpracovala na základě podrobného a systematického studia historických pramenů. Tento úkol se Romana Chaloupková pokusila splnit.

V Teoretické části (kapitola 2, s. 13n) autorka důkladně popisuje historický hospodářský, technický, sociální a kulturní rámec doby formování příměstských letovisek ve 2. polovině 19. a v prvních desetiletích 20. století.

Empirickou část (kapitola 3, s. 28n) začíná autorka popisem lokálních přírodních podmínek v Senohrabech a okolí a pokračuje stručným nástinem historie obce. Pro podrobné studium vzniku a prvních desetiletí vývoje ve 2. polovině 19. století autorka bohužel neměla k dispozici archivní prameny. Čerpala proto jen z druhotné literatury.

Těžiště diplomní práce R. Chaloupkové spočívá v podrobném studiu vývoje letoviska v letech 1918-1951. Autorka vycházela především z archivních pramenů z Oblastního archivu Praha – východ. Na základě těchto pramenů zpracovala nejenom stavební vývoj letoviska v tomto období, ale věnovala se i specifickému fenoménu letních bytů, tj. krátkodobým rekreačním pobytům v pronajatých objektech. Detailně se věnovala prostorovému vývoji letoviska i sociální charakteristice rekreatantů. Zejména v části věnované historii místní Okrašlovacího spolku se věnovala i krajinnotvornému aspektu rekreačních aktivit.

Zvláštní pozornost si zaslouhuje bohatá, vhodně vybraná a vesměs i kvalitní obrazová část (57 barevných i černobílých obrázků). Slabinou obrazové části jsou však popisky. Autorka většinou neuvádí zdroj ilustrace. V případě odkazu na archivní fondy by bylo vhodné uvést i přesnější údaje, konkrétně kartony, v nichž se originály stavebních plánů nacházejí. Rekonstrukční mapky na obr. 4, 17, 28 a 33 by byly srozumitelnější, kdyby obsahovaly také měřítko, ukazatel severu a vysvětlení skutečně všech grafických symbolů (tj. i symbolu pro železnici nebo potok Mnichovku). Chybná je popiska výseku katastrální mapy na obr. 6. Nejedná se o výsek mapy stabilního katastru.

Místy autorce uniklo při korektuře textu několik nepřesností a překlepů. Např. na s. 16 uvádí jako příklad industriálního velkoměsta Beroun. Z kontextu příslušné pasáže textu vyplývá, že měla na mysli pravděpodobně Brno.

Navzdory dílčím nedostatkům je třeba konstatovat, že autorka vytčené cíle splnila a odvedla velmi důkladnou a poctivou práci. Diplomní práci Romany Chaloupkové proto doporučuji k obhajobě s hodnocením 14 bodů.

